

WINGGG

Ilse Dewitte

Mei 2018

ZORGPAD
ADHD

ZORGPAD ADHD

www.ADHD-traject.be

Een optimaal traject voor kinderen en jongeren
(jongvolwassenen) met druk gedrag en/of
aandachtsproblemen

WINGG

ZORGPAD ADHD

- **W**aar? www.ADHD-traject.be www.ADHD-traject.be/fr
- Voor **W**ie?
In de 1e plaats voor hulpverleners
Daarnaast voor ouders, leerkrachten, (huis)artsen, ...
- **W**at?
 - Wetenschappelijk verantwoorde én
 - Praktische informatie op maat
 - Volgens richtlijnen van de Hoge Gezondheidsraad en info uit meerdere (inter)nationale richtlijnen

ZORGPAD ADHD

- **W**aarom?
 - Stroomlijnen diagnostiek en behandeling van kinderen/jongeren met ADHD
- **W**ant?
 - Grote nationale en provinciale verschillen wegwerken
 - Uniforme diagnostiek
 - Behandeling (ook zonder diagnose)
- **W**est-Vlaanderen?
 - voorschrijfgedrag inperken
 - niet-medicamenteuze aanbod versterken

WINGG

ZORGPAD ADHD anno 2018 - ...

- Bijsturing na feedback gebruikers: **OPROEP AAN ALLEN !!!**
- Update wordt nationaal geregeld
 - Richtlijnen
 - Instrumenten
 - Nieuwe behandelvormen
- Transitieleeftijd = 'under construction' (buiten project maar absoluut nodig)
- Met link naar WINGG voor provinciaal nieuws
 - start oudergroepen
 - adressenbestand

3 ingangen

ZORGPAD ADHD

2

3

Zoeken...

NL FR

WIE BEN IK?

OVER ZORGPAD ADHD

ADRESSEN

WELKOM OP "ZORGPAD ADHD"

Dit zorgpad ADHD beoogt een optimaal traject voor kinderen en jongeren (jongvolwassenen) met druk gedrag en/of aandachts- en concentratieproblemen.

Ouders, leerkrachten, (huis)artsen, CLB-medewerkers, hulpverleners... kortom: ieder die met deze kinderen en jongeren te maken heeft, kan hier wetenschappelijk verantwoorde én praktische informatie op maat vinden.

Het zorgpad ADHD volgt de geldende richtlijnen van de Hoge Gezondheidsraad en voegt informatie uit andere (inter)nationale richtlijnen toe.

1

WANNEER AAN
ADHD DENKEN?

PREDIAGNOSTISCHE
FASE

DIAGNOSTISCHE
FASE

BEHANDELING
ADHD

ADHD

als
d wat

1e ingang: ZORG-PAD

- Wanneer aan ADHD denken?
- Prediagnostische fase
- Diagnostische fase
- Behandeling
- Transitie naar volwassenzorg

WINGG

2^e ingang: WIE BEN IK

- ouder
- leerkracht
- CLB-medewerker
- (huis)arts
- hulpverlener

WIE BEN IK?

ONDER CONSTRUCTIE

Deze pagina's zijn nog onder constructie en zullen zo snel mogelijk geactiveerd worden

[Ga verder als een onder constructie](#)

WINGG

3^e ingang: ZOEKTERM

Ze zeggen dat 'Omega 3' werkt...

maar is dat zo?

<http://www.adhd-traject.be/nl>

The screenshot shows a search engine interface. At the top right, there are language selection buttons for 'NL' and 'FR'. The search bar contains the text 'omega 3 vetzuren'. Below the search bar, a dropdown menu displays a list of search results:

- Voedingssupplementen en diëten
- Definitie ADHD
- Ontwikkelingsanamnese minimaal
- ADHD zonder comorbiditeit
- Aanpak nevenwerkingen

At the bottom of the dropdown menu, there is a button labeled 'Toon alle resultaten'. Below the search results, there is a snippet of text: '.. kortom: ieder die met deze kinderen en jongeren e informatie op maat vinden. heidsraad en voegt informatie uit andere'.

II. PREDIAGNOSTISCHE FASE

1. Algemeen gezondheidsbilan *

2. Betrokken hulpverleners contacteren

3. Verwijzen

- Een goed diagnostisch team
- Een goed diagnostisch onderzoek

4. Adviezen

- Advies school *
- Advies opvoeding *
- Advies voeding
- Advies beweging

5. Algemene informatie ADHD

- Basisinfo ADHD
- Veelgestelde vragen *
- Richtlijnen Hoge Gezondheidsraad

III. DIAGNOSTISCHE FASE

1. Algemeen bilan

- Klachten- en krachteninventarisatie *
- Ontwikkelings- en opvoedingsanamnese *
- Familieanamnese *
- Algemeen functioneren in de verschillende levensdomeinen
- Medische en hulpverleningsgeschiedenis
- Lichamelijk onderzoek

2. ADHD symptoominventarisatie

- DSM-5 criteria *
- Instrumenten
- Aandachtspunten

3. Differentiaaldiagnoses en comorbiditeiten *

4. Onderzoeken op indicatie

- Medische onderzoeken
- Cognitieve onderzoeken
- Sociaal-emotioneel onderzoek
- (psycho)motorisch onderzoek

IV. BEHANDELING ADHD

1. Psycho-educatie

- Psycho-educatie ADHD *
- Psycho-educatie behandeling ADHD

2. Geïntegreerd behandelplan

Beslisboom behandeling

3. Niet-medicamenteuze behandeling

- Interventies ouders
 - Aanpassingen in de thuiscontext*
 - Oudertraining*
- Interventies leerkracht
 - Aanpassingen in de schoolcontext*
 - Leerkrachttraining*
- Interventies kind/jongere
 - Cognitieve gedragstherapie*
 - Vaardigheidstrainingen*
 - Neurofeedback*
 - Voedingssupplementen en diëten*
 - Psychomotoriek*
 - Sport als behandeling voor ADHD*

4. Medicamenteuze behandeling

- Opstarten medicatie *
 - Geïnformeerde beslissing en toestemming*
 - Checklijst medicatie opstarten **
 - Basislijn en vooronderzoeken **
 - Welke medicatie kiezen **
 - Titratieschema's*
 - Evaluatie van behandelstappen*
 - Nevenwerkingen **

- Medicatie omschakelen
- Combinatie van stimulerende ADHD-medicatie met niet-stimulerende medicatie
- Interacties tussen geneesmiddelen
- Terugbetalingsvoorwaarden medicatie

5. Behandeling opvolgen *

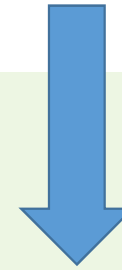
6. Voorbeeldattesten *

AANDACHTSTREKKERS

WANNEER AAN ADHD DENKEN?

- ▶ WAAROM ADHD DETECTEREN?
- ▶ SCREENING
- ▶ WAT NA SCREENING?

WANNEER AAN ADHD DENKEN?

Let op om in deze fase niet te snel in termen van ADHD te spreken. Gebruik liever de beschrijvende termen “aandachtsproblemen”, “druk gedrag” en/of “impulsiviteit”.

Het is enkel op basis van een uitgebreid diagnostisch onderzoek mogelijk om te bepalen of het geobserveerde gedrag al dan niet gekaderd kan worden binnen ADHD. Het stellen van de diagnose ADHD en het opstarten van een behandeling moeten volgens nationale en internationale richtlijnen gebeuren via een specifieke evaluatie door een deskundige of deskundigenteam van de tweede of derde lijn (HGR, 2013).

DOCUMENTEN DOWNLOADEN

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/adviezen>

ZORGPAD ADHD

WIE BEN IK?

Home » PREDIAGNOSTISCHE FASE » Adviezen » Advies school

PREDIAGNOSTISCHE FASE

▶ ALGEMEEN GEZONDHEIDSBILAN

ADVIES SCHOOL

ADVIES SCHOOL

AANPAK CONCENTRATIEPROBLEMEN

www.adhd-traject.be/nl/gebruiker/algemeen

Advies opvoedingpdf

ERS

I. WANNEER AAN ADHD DENKEN

Screening

- Op verschillende leeftijden
- Risico's
- Wat na screening?

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/wat-na-screening>

WINGG

II. PRE-DIAGNOSTISCHE FASE

Bij twijfel: watchfull waiting

- Tips voor ouders, school

In afwachting van diagnostiek

- To do's voor eerstelijns-hulpverleners
Algemeen gezondheidsbilan
Contact CLB

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/betrokken-hulpverleners-contacteren>

Adviezen thuis, school, voeding, beweging

WINGG

III. DIAGNOSTIEK

ADHD-symptoominventaris

- DSM-5 criteria

impact

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/impact-op-het-functioneren>

> WEISS FIS

beeld en ernst

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/presentatievorm-en-ernst>

- Instrumenten: wat (niet) bij ouder, leerkracht, kind ?
 - (semi)gestructureerd interview
 - vragenlijsten (betrouwbaarheid + normen)

DIFFERENTIAAL-DIAGNOSE EN COMORBIDITEIT

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/differentiaal-diagnoses-en-comorbiditeiten>

ONDERZOEKEN OP INDICATIE

- Medisch, cognitief, socio-emotioneel, (psycho)motorisch

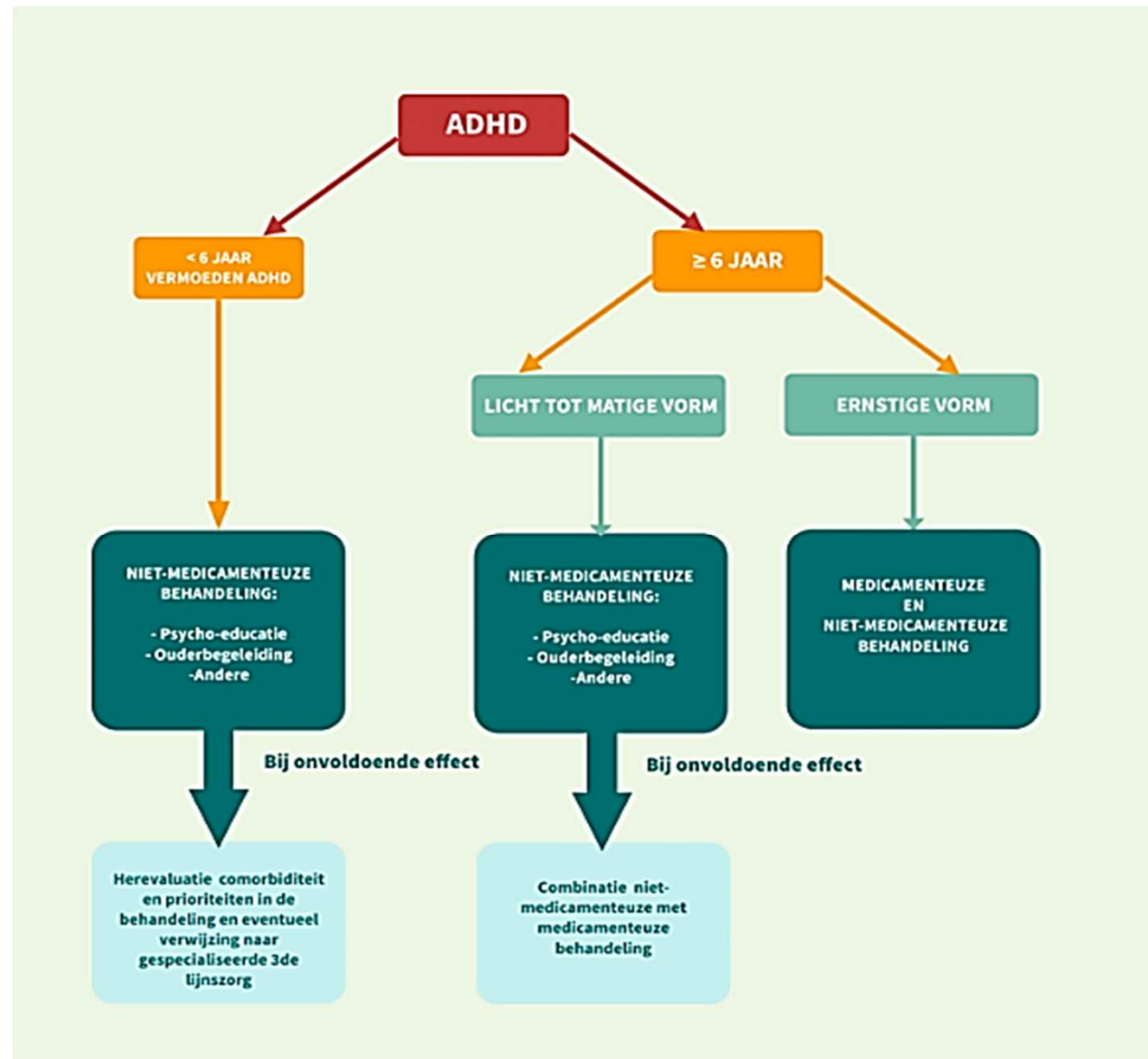
WINGG

IV. BEHANDELING

geïntegreerd en geïndividualiseerd
behandelplan

➤ **Beslisboom**

➤ **Matrix**

BEHANDELING

Psycho-educatie voor ouders en leerkrachten

Uitgeschreven, pdf (7p): <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/psycho-educatie>

1. Wat is ADHD en hoe uit dit zich?
2. Hoe evolueren kinderen met ADHD?
3. Welke bijkomende problemen doen zich vaak voor?
4. Welke oorzaken van ADHD zijn gekend?
5. Welke neuropsychologische problemen zijn geassocieerd aan ADHD ?
6. Welke behandelingsopties zijn er?

BEHANDELING

Niet-medicamenteuze behandeling

- Interventies ouders

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/interventies-ouders>

- Interventies school, Ikr-training, ADHD-toolkit

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/leerkrachttraining>

- Interventies kind en jongere:

doel werking, advies

WINGG

BEHANDELING

Medicamenteuze behandeling

- Geïnformeerde beslissing: stappenplan

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/keuze-en-consent>

- Richtlijnen rond gebruik, basislijn, vooronderzoeken, ...

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/basislijn-en-vooronderzoeken>

- Nevenwerkingen en aanpak ervan

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/nevenwerkingen>

BEHANDELING OPVOLGEN

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/behandeling-opvolgen>

- Basislijn en op dit moment
- (nieuwe) noden
- Vraag naar medicatie?

VOORBEELD ATTESTEN

<http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/voorbeeld-attesten>

WAAROM GEBRUIKEN MET OUDERS

- Uniformiteit van diagnosestelling én behandeling: visueel én na te lezen
- Open toegang:
 - patiëntenrecht
 - wetenschappelijk gefundeerde info iplv reclamegestuurde info
 - ouder, leerkracht, CLB-medewerker, apotheek, arts, ...
- Hulp om in gesprek te gaan
- Hulp om samen op pad te gaan
- Hulpverlener blijft dirigent

BELANGRIJK NAAR OUDERS TOE

1. ADHD-pad
2. Wanneer aan ADHD denken?
 - Risico's bij niet detecteren
 - Risico's bij te snel aan ADHD denken
3. Na screening: <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/wat-na-screening>
4. Tips voor thuis en op school (pdf)
5. Beslisboom voor behandeling
6. Geïntegreerd behandelplan: ouder-lkr-HV

WINGG

7. Niet-medicamenteuze behandeling

- Aanpassingen thuis en op school
- ADHD-toolkit
- Oudertraining <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/oudertraining>

8. Medicamenteuze behandeling:

- nevenwerkingen (aanpakken) <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/nevenwe>
- terugbetalingsvoorwaarden

9. Veelgestelde vragen <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/algemene-informatie>

10. Voorbeeldattesten

11. Adressenlijst <http://www.adhd-traject.be/nl/pagina/adressen>

WINGG

SAMEN AAN DE SLAG...

Binnenkort, op de website van WINGG:

1. pwp webtool
2. digitale inhoudstafel
3. Overzicht pdf's

**Dank je wel,
Ilse**

WINGG